

سؤالات امتحان نهایی درس فارسی ۳	رشته: کلیه رشته ها	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی:	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱	معنی هریک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) شب عید نوروز بود و موقع ترفیع رتبه . ب) من بیش از همه مُصر بودم در شنیدن حرف های شما. ج) نتوان شبهِ تو گفتن که تو در وهم نیایی د) مرد نَقال از صدایش ضجّه می بارید.	۱
۰/۵	در ابیات زیر، برای هریک از واژه های «الف» و «ب» یک معادل معنایی بیابید و بنویسید . * سریر ملک، عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد * عاشق آن باشد که چون آتش بود گرم رو، سوزنده و سرکش بود الف) مشتاق : ب) اورند:	۲
۰/۷۵	املاي درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب نمایید. الف) همه از (بهر - بحر) تو سرگشته و فرمانبردار ب) دیروز در (قربت - غربت) باغ من بودم و یک چمن داغ ج) جزیره های کوچک و بزرگ مثل وصله های رنگارنگ بر (تیلسان / طیلسان) آبی مدیترانه دوخته شده است. شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری امروز خورشید در دشت آیینه دار من و تو	۳
۱	در گروه کلمات زیر، چهار مورد نادرستی املايي وجود دارد؛ درست هریک را بنویسید. زما د و مرهم، زهر و تریاق، حوزه ادیب بزرگ، تعلل و درنگ، صد کاروان حیون، حضار مجلس، بغولات و حبوبات، صورت سرمای دی	۴
۰/۷۵	درست یا نادرست بودن هریک از موارد داده شده را در جدول زیر تعیین کنید. الف) در هر دو مصراع بیت زیر، فعل اسنادی به کار رفته است . « گفت مستی زان سبب افتان و خیزان می روی / گفت جرم راه رفتن نیست ره هموار نیست» ب) در بیت زیر نقش دستوری واژه های «داروغه» و «خوابگاه» یکسان است . «گفت تا داروغه را گوئیم در مسجد بخواب گفت مسجد خوابگاه مردم بدکار نیست» ج) «ان» در هر دو واژه «خاوران و شامگاهان» نشانه مکان است.	۵
۰/۵	با توجه به عبارت « از ردّ صدای شما می بایست پیدایتان می کردم.» الف) نقش دستوری ضمیر پیوسته «تان»، متمم است یا مفعول؟ ب) مرجع ضمیر «تان»، «شما» است یا «صدا»؟	۶
۰/۷۵	با توجه به سروده زیر به پرسش ها پاسخ دهید . چه حرف تازه ای برای گفتن مانده است یا چه چیز تازه ای برای نوشتن / که بتواند عشق مرا یا سجایای ارزشمند تو را بازگو کند؟ الف) نوع حذف به کار رفته در این سروده لفظی است یا معنایی؟ ب) زمان فعل «مانده است»، ماضی نقلی است یا ماضی بعید؟ ج) کدام واژه، وابسته پیشین اسم است؟	۷

ادامه سؤالات در صفحه دوم

تعداد صفحه: ۳	ساعات شروع: ۱۰ صبح	رشته: کلیه رشته ها	سوالات امتحان نهایی درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

۸	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «خاکی است که رنگین شده از خون ضعیفان الف) نقش دستوری واژه «بغداد» چیست؟ ب) یک ترکیب اضافی در بیت بیابید و بنویسید. این ملک که بغداد و ری اش نام نهادند» ج) یک پیوند وابسته ساز در بیت بیابید و بنویسید.	۰/۷۵
۹	نوع هر یک از وابسته‌های وابسته را در گروه‌های اسمی زیر، بنویسید. الف) هوای نسبتاً پاک ب) هفت فرسخ راه ج) سموم سرد این عقل د) بانک اعتبارات ایران	۱
۱۰	در عبارت «ما، پرندگان را نیز پیشوا و شهرباری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بر درختی بلند آشیان دارد.»، الف) کدام واژه در نقش تبعی «بدل» به کار رفته است؟ ب) کدام واژه نقش معطوف دارد؟	۰/۵

قلمرو ادبی (۴ نمره)

۱۱	با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید. «فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترده و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بیورد.» الف) یک مورد اضافه تشبیهی در متن بیابید. ب) کدام واژه، استعاره است؟ مفهوم آن چیست؟	۰/۷۵
۱۲	هریک از آرایه‌های «اسلوب معادله، حس آمیزی، حسن تعلیل و تضاد» در کدام مورد، دیده می‌شود؟ ۱) در عالم پیر هر کجا برنایی است عاشق بادا که عشق خوش سودایی است ۲) محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست ۳) تا چشم بشیر نبیندت روی بنهفته به ابر چهر دلبند ۴) زمزمه لطیف و ملایم شما گمان مرا تایید کرد. می بایست هر چه زودتر مخفیگاهی پیدا کنم.	۱
۱۳	در بیت زیر، مفهوم کنایه مصراع دوم را بنویسید. «چو خواهی که پیدا کنی گفت و گوی ببايد زدن سنگ را بر سبوی»	۰/۵
۱۴	مفهوم نمادین هر یک از واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) بلبل گفت: من گرفتار عشق گلم. ب) بشنو این نی چون شکایت می کند	۰/۵
۱۵	کدام یک از ابیات زیر، دارای زمینه ملی حماسه است؟ الف) «بدان گاه سوگند پرمايه شاه چنین بود آیین و این بود راه» ب) «سراسر همه دشت بریان شدند بر آن چهر خندان گریان شدند»	۰/۵
۱۶	نام پدیدآورنده هر یک از آثار زیر را بنویسید. الف) کویر ب) دری به خانه خورشید ج) منطق الطیر	۰/۷۵

ادامه سوالات در صفحه سوم

تعداد صفحه: ۳	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: کلیه رشته ها	سوالات امتحان نهایی درس فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵	نام و نام خانوادگی:	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
------	-------------------------	------

قلمرو فکری (۸/۵ نمره)

معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.

۱۷	برکن ز بن این بنا که بایید	از ریشه بنای ظلم برکنند	۰/۷۵
۱۸	یک روز دنیایی به روم چشم داشت و از آن چشم می زد.		۰/۷۵
۱۹	هر کسی از ظن خود شد یار من	از درون من نجست اسرار من	۰/۵
۲۰	با این نسیم سحرخیز، برخیز اگر جان سپردیم	درباغ می ماند ای دوست گل یادگار من و تو	۰/۷۵
۲۱	بدان گه که شد پیش کاووس باز	فرود آمد از باره بردش نماز	۰/۷۵
۲۲	چون فرود آیی به وادی طلب	پیش از آن هر زمانی صد تعب	۰/۵

به سوالات درک مطلب پاسخ دهید.

۲۳	در سروده «پهلوان هفت خوان اکنون / طعمه دام و دهان خوان هشتم بود»، منظور از موارد مشخص شده را بنویسید.	۰/۵																		
۲۴	در بیت زیر، شاعر به کدام پدیده اجتماعی اشاره دارد؟ «گفت دیناری بده پنهان و خود را وارهان گفت کار شرع کار درهم و دینار نیست»	۰/۵																		
۲۵	در هریک از بیت های زیر، بر چه مفهومی تاکید دارد؟ الف) خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد ب) ز خورشید و از آب و از باد و خاک زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است نگردد تبه نام و گفتار پاک	۱																		
۲۶	هریک از بیت های ردیف اول، با کدام یک از مفاهیم ردیف دوم، متناسب است؟ آن ها را به هم ربط دهید. (درستون «دوم»، یک مفهوم اضافی است.)	۱																		
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">ردیف اول</th> <th>ردیف دوم</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف</td> <td>چو گل هر جا که لبخند آفرینی</td> <td>به هر سو رو کنی لبخند بینی</td> </tr> <tr> <td>ب</td> <td>این مدعیان در طلبش بی خبران اند</td> <td>کان را که خبر شد خبری باز نیامد</td> </tr> <tr> <td>ج</td> <td>گلّه ما را گله از گرگ نیست</td> <td>این همه بیداد شبان می کند</td> </tr> <tr> <td>د</td> <td>هر که جز ماهی ز آبش سیر شد</td> <td>هر که بی روزی است روزش دیر شد</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td>از ماست که بر ماست</td> </tr> </tbody> </table>			ردیف اول		ردیف دوم	الف	چو گل هر جا که لبخند آفرینی	به هر سو رو کنی لبخند بینی	ب	این مدعیان در طلبش بی خبران اند	کان را که خبر شد خبری باز نیامد	ج	گلّه ما را گله از گرگ نیست	این همه بیداد شبان می کند	د	هر که جز ماهی ز آبش سیر شد	هر که بی روزی است روزش دیر شد			از ماست که بر ماست
ردیف اول		ردیف دوم																		
الف	چو گل هر جا که لبخند آفرینی	به هر سو رو کنی لبخند بینی																		
ب	این مدعیان در طلبش بی خبران اند	کان را که خبر شد خبری باز نیامد																		
ج	گلّه ما را گله از گرگ نیست	این همه بیداد شبان می کند																		
د	هر که جز ماهی ز آبش سیر شد	هر که بی روزی است روزش دیر شد																		
		از ماست که بر ماست																		
۲۷	هریک از بیت های زیر، با کدام یک از وادی های عرفانی داخل کمانک، تناسب دارد؟ الف) هشت جنت نیز اینجا مرده ای است ب) صد هزاران سایه جاوید، تو گم شده بینی زیک خورشید، تو (توحید / فنا)	۰/۵																		
۲۸	در سروده زیر، شکسپیر، در مقام عاشق، چه ادعایی می کند؟ «چیزی در مخیله آدمی می گنجد که قلم بتواند آن را بنگارد اما جان صادق من آن را برای تو ترسیم نکرده باشد؟»	۰/۵																		
۲۹	با توجه به سروده «در کف ها کاسه زیبایی / بر لب ها تلخی دانایی / شهر تو در جای دگر / ره می بر با پای دگر» چرا شاعر دانایی را نکوهش می کند؟	۰/۵																		

موفق باشید

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۱۰/۱۵	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
	لطفاً به پاسخ های مشابه صحیح، نمره تعلق گیرد.	

قلمرو زبانی (۷/۵ نمره)

۱	الف) ارتقا یافتن، رتبه گرفتن: ۰/۲۵، ص ۱۳۲ ج) مانند، مثل، همسان: ۰/۲۵، ص ۱۰ ب) اصرارکننده، پافشاری کننده: ۰/۲۵، ص ۸۸ د) ناله و فریاد با صدای بلند، شیون: ۰/۲۵، ص ۱۱۴	
۰/۵	الف) گرم رو، عاشق نیز درست است، ۰/۲۵، ص ۱۲۲ ب) سریر، ۰/۲۵، ص ۳۶	۲
۰/۷۵	الف) بهر، ۰/۲۵، ص ۱۲ ب) غربت، ۰/۲۵، ص ۸۴ ج) طیلسان، ۰/۲۵، ص ۶۱	۳
۱	ضماد و مرهم، ۰/۲۵، ص ۳۵ بقولات و حبوبات، ۰/۲۵، ص ۱۳۹ صد کاروان هیون، ۰/۲۵، ص ۱۰۱ سورت سرمای دی، ۰/۲۵، ص ۱۰۹	۴
۰/۷۵	الف) درست ۰/۲۵، ص ۱۹ (ی در مستی و نیست دوم) ج) نادرست، ۰/۲۵، ص ۱۵۲ (ان در خاوران نشانه مکان و در شامگاهان، نشانه زمان است.) ب) نادرست، ۰/۲۵، ص ۱۹ (داروغه متمم و خوابگاه مسند)	۵
۰/۵	الف) مفعول، ۰/۲۵، ص ۹۲ ب) شما، ۰/۲۵، ص ۹۲	۶
۰/۷۵	الف) لفظی، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ب) ماضی نقلی، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ج) چه، ۰/۲۵، ص ۱۵۵	۷
۰/۷۵	الف) مسند، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ب) خون ضعیفان، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ج) که، ۰/۲۵، ص ۶۲	۸
۱	الف) نسبتاً: قید صفت، ۰/۲۵، ص ۷۵ ج) این: صفت مضاف الیه، ۰/۲۵، ص ۷۴ ب) فرسخ: ممیز، ۰/۲۵، ص ۶۶ د) ایران: مضاف الیه مضاف الیه	۹
۰/۵	الف) پرندگان، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ب) شهریار، ۰/۲۵، ص ۱۲۰	۱۰

قلمرو ادبی (۴ نمره)

۰/۷۵	الف) فراش باد صبا، دایه ابر بهاری، بنات نبات، مهد زمین (یک مورد)، ۰/۲۵، ص ۱۶ ب) فرش زمردین: ۰/۲۵، استعاره از سبزه ها و چمنزار، ۰/۲۵، ص ۱۶	۱۱
۱	الف) تضاد، ۰/۲۵، ص ۵۳ (۲) اسلوب معادله، ۰/۲۵، ص ۴۷ (۳) حسن تعلیل، ۰/۲۵، ص ۳۴ (۴) حس آمیزی، ۰/۲۵، ص ۹۰	۱۲
۰/۵	سنگ را بر سبوی زدن: آزمایش کردن، ۰/۵، ص ۱۰۶	۱۳
۰/۵	الف) انسان هایی که عاشق ظاهرند، ۲۵ (کسانی که عشقشان حقیقی نیست) / ۰/۲۵، ص ۱۲۶ ب) انسان کامل، عارف کامل، مولانا، ۰/۲۵، ص ۴۶	۱۴
۰/۵	الف، ۰/۵، ص ۱۰۳	۱۵
۰/۷۵	الف) علی شریعتی، ۰/۲۵، ص ۰/۲۵ ب) سلمان هراتی، ۰/۲۵، ص ۸۵ ج) عطار، ۰/۲۵، ص ۱۲۵	۱۶

تعداد صفحه: ۲	ساعت شروع: ۱۰ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: فارسی ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۵/۱۰/۱۴۰۰		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۰	

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد) لطفاً به پاسخ های مشابه صحیح، نمره تعلق گیرد.	نمره
------	--	------

ادامه پاسخ ها در صفحه دوم

قلمرو فکری (۵/۸ نمره)

۱۷	این ظلم حاکم را همچون خانه ای ویران کن؛ زیرا باید ظلم را از پایه و اساس از بین برد. ۰/۷۵، ص ۳۵	۰/۷۵
۱۸	روزگاری همه مردم دنیا به ایتالیا توجه داشتند و از آن حساب می بردند و اطاعت می کردند. ۰/۷۵، ص ۶۲	۰/۷۵
۱۹	هرکسی از دیدگاه خودش با عارف همراه می شود و حال درون او را درک نمی کند. ۰/۵، ص ۴۶	۰/۵
۲۰	با این انقلاب، تو هم به پاخیز که حتی اگر در این راه شهید هم شدیم، انقلاب و آزادی به عنوان یادگار ما در وطن باقی می ماند. ۰/۷۵، ص ۸۵	۰/۷۵
۲۱	وقتی که پیش شاه کاووس رفت، از اسب پیاده شد و تعظیم کرد. ۰/۷۵، ص ۱۰۳	۰/۷۵
۲۲	وقتی در مرحله طلب (اولین مرحله) قدم بگذار، رنج و سختی های زیادی در برابر تو ظاهر می شود. ۰/۵، ص ۱۲۲	۰/۵
۲۳	رستم، ۰/۲۵؛ مرگ یا چاهی که شغاد حفر کرده بود، ۰/۲۵، ص ۱۱۲	۰/۵
۲۴	رشوه خواری، ۰/۵، ص ۱۹	۰/۵
۲۵	الف) بیگانه ستیزی، ۰/۵، ص ۲۶ ب) نام و سخن نیک ماندگار است. ۰/۵، ص ۸۶	۱
۲۶	الف) ۴، ۰/۲۵، ص ۱۵۳ ب) ۱، ۰/۲۵، ص ۱۴ ج) ۵، ۰/۲۵، ص ۱۴۲ د) ۲، ۰/۲۵، ص ۴۷	۱
۲۷	الف) استغنا، ۰/۲۵، ص ۱۲۳ ب) فنا، ۰/۲۵، ص ۱۲۵	۰/۵
۲۸	روح راستگوی عاشق هر چه را که در ذهن آدم می گنجد، برای معشوق ترسیم کرده است. ۰/۵، ص ۱۵۵	۰/۵
۲۹	چون زیبایی ها را نمی توان با عقل دریافت (با نگاه عقل گرایانه به زیبایی، زیبایی را از بین می برد) ۰/۵، ص ۷۶	۰/۵
«موفق باشید»		